

ฝาง

ชื่อพื้นเมือง : ฝาง (ทั่วไป)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ไม้ต้นขนาดเล็ก

(ST) สูงประมาณ

3-10 เมตร เมื่อ

โตเต็มที่จะหักงอไปพาดต้นไม้อื่น ตามลำต้น

และกิ่งมีหนามแข็ง ซึ่งโคนหนามมีลักษณะ

พองคล้ายกับฐานนม

ใบ เป็นใบประกอบแบบขนนก ออกเรียงสลับ

ใบย่อยจำนวนมากลักษณะใบรูปขอบขนาน

ปลายใบมนเว้าเล็กน้อย โคนใบเบี้ยว ขอบใบ

เรียบ ใบมีสีเขียวเข้ม มีลักษณะคล้ายใบหาง

นกยูง

น้ำดื่ม สมุนไพร ฝาง

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ดอก ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่งตรงส่วนยอดของต้น ดอกมีสีเหลืองตรงกลางดอกเป็นสีแดง กลีบดอก 5 กลีบ

ผล เป็นฝักรูปสี่เหลี่ยมแบน กว้าง 2 ซม. ยาวประมาณ 7-12 ซม. แข็ง เมื่อแก่สีน้ำตาลเข้ม และที่ผิวฝักจะมีลายจุด ๆ แต้มอยู่ ปลายฝักเป็นจะงอย มีเมล็ดภายใน 2-4 เมล็ด ฝักของฝางนี้มีอยู่ด้วยกัน 2 ชนิด คือ

ชนิดแก่นสีเหลือง เรียกว่า “ฝางส้ม” และแก่นสีแดง เรียกว่า “ฝางเสน”

เมล็ด มีขนาดกลมเล็ก และแข็ง สีเหลืองจำนวนมาก

นิเวศวิทยา

เป็นไม้กลางแจ้ง ที่เกิดขึ้นเป็นกลุ่มตามเขา หินปูนและชายป่าดิบแล้งทั่วไป

การปลูกและขยายพันธุ์

เจริญเติบโตได้ดีในดินที่ร่วนซุย สามารถให้ร่มเงาได้ ขยายพันธุ์ด้วยการเพาะเมล็ดหรือตอนกิ่ง

ประโยชน์

รสและสรรพคุณในตำรายา

แก่นหรือเนื้อไม้ รสขมฝาด ต้มเอาน้ำดื่ม บำรุงโลหิต แก้ปวดฟกการ แก้วร้อนใน กระจายน้ำ แก้วท้องร่วง แก้วธาตุพิการ แก้วริดสีดวงทวาร แก้วกำเดา แก้วเสมหะ ฝนทา แก้วโรคผิวหนังบางชนิด และฆ่าเชื้อโรคได้

วิธีและปริมาณที่ใช้

แก้ร้อนในกระจายน้ำ บำรุงโลหิต โดยใช้แก่นที่ตากแห้งแล้ว 10-20 กรัม ต้มในน้ำเดือด 10-15 นาที กรองเอาน้ำดื่มวันละ 3 เวลา เป็นประจำ

วิธีการต้มน้ำดื่มสมุนไพรฝาง

ขั้นตอน นำฝางไม้ตากแห้งห่อใส่ผ้าขาวบางแล้วมาใส่น้ำต้มเดือดประมาณ ๑๐-๑๕ นาที แล้วเติมน้ำตาลและเกลือ ตามใจชอบ ทิ้งไว้ประมาณ ๑๐ นาทีแล้วถึงจะปิดเตา แก้วส จะทานแบบอุ่นหรือเติมน้ำแข็งก็ได้

โดย กศน.ต.พระหลวง

ศุภนย์ กศน.อ.สูงเม่น อ.สูงเม่น จ.แพร่

โทร. ๐๕๔ - ๕๔๔๑๕๗

WWW.SUNGMENNFE.GO.TH